

RR-0031

First Year B. A. Examination
March / April – 2010
Political Science : Paper - II
(Indian Government & Politics)

Time : Hours]

[Total Marks :

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
F. Y. B. A.

Name of the Subject :
Political Science - 2

Subject Code No. : 0 0 3 1 Section No. (1, 2,.....): Nil

Seat No. :
[] [] [] [] [] []

Student's Signature

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

- (૧) ભારતના મૂળ બંધારણમાં કેટલી કલમો હતી ?
- (૨) ધર્મનિરપેક્ષ રાજ્ય એટલે શું ?
- (૩) બંધારણની કઈ કલમને ડૉ. બી. આર. આંબેડકરે બંધારણના આત્મા તરીકે ઓળખાવી છે ?
- (૪) રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો ભારતના બંધારણના કયા ભાગમાં આપવામાં આવેલ છે ?
- (૫) રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણી માટેના મતદારમંડળમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૬) સંસદના બંને ગૃહોનાં નામ જણાવો.
- (૭) દ્વિપક્ષ પ્રથા એટલે શું ?

૨ ભારતીય બંધારણનાં લક્ષણોની સમજૂતી આપો.

અથવા

૨ 'ભારતમાં બંધારણ ઘડતરની પ્રક્રિયા' એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૩ ભારતના રાષ્ટ્રપતિના સ્થાન અને સત્તાઓનું ટીકાત્મક પરીક્ષણ કરો.

અથવા

૩ ભારતીય સંસદની રચના અને સત્તાઓ સમજાવો.

૪ ભારતના ન્યાયતંત્રનું મહત્ત્વ તપાસો, તેનાં સ્વાતંત્ર્ય માટેની જોગવાઈઓનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ 'ભારતમાં કેબિનેટ પ્રથા' એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) કોંગ્રેસ પક્ષ

(બ) ચૂંટણી આયોગ

(ક) આમુખ

(ડ) રાજ્યપાલ

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.

(2) Question No. 1 is **compulsory**.

(3) All questions have **equal** marks.

1 Answer the following questions in short :

(i) How many articles were there in original constitution of India?

(ii) What is Secular State?

(iii) Which article of constitution Dr. B.R. Ambedkar has introduced as soul of constitution?

(iv) In which part of Indian constitution the directive principles are given?

(v) By whom the electoral college is consist for the election of President?

(vi) State the names of both houses of Parliament.

(vii) What is Two-Party System?

2 Explain the elements of Indian constitution.

OR

2 Write an essay on 'The making of Indian constitution'.

3 Examine critically the status and powers of the President of India.

OR

3 Explain the composition and powers of Indian parliament.

4 Explain the importance of judiciary in India and evaluate provisions for its independence.

OR

4 Write an essay on "Cabinet system in India".

5 Write short notes : (any two)

- (a) Congress Party
- (b) Election Commission
- (c) Preamble
- (d) Governor.

हिन्दी अनुवाद

- सूचना : (१) पेज नं. १ की सूचना नं. १ के अनुसार ।
(२) प्रश्न १ अनिवार्य है ।
(३) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

१ निम्नलिखित प्रश्नों के संक्षिप्त में उत्तर दीजिए :

- (१) भारत के मूल संविधान में कितने अनुच्छेद थे?
- (२) पंथ निरपेक्ष राज्य क्या होता है?
- (३) संविधान के किस अनुच्छेद को डॉ. बी. आर. आंबेडकर ने संविधान का आत्मा कहा है?
- (४) राज्य की नीति के निदेशक तत्व भारत के संविधान के किस भाग में दिए गए हैं?
- (५) राष्ट्रपति के निर्वाचन के लिए निर्वाचकगण में कौन होते हैं?

(६) संसद के दोनों सदनों के नाम बताइए।

(७) द्वि-दल प्रणाली क्या है?

२ भारतीय संविधान के लक्षणों की समजूती दीजिए।

अथवा

२ 'भारत में संविधान निर्माण की प्रक्रिया' इस विषय के उपर निबंध लिखिए।

३ भारत के राष्ट्रपति का स्थान और शक्तियों का टीकात्मक परीक्षण कीजिए।

अथवा

३ भारतीय संसद का गठन और शक्तियों को समझाइए।

४ भारत की न्यायपालिका का महत्व और उसकी स्वतंत्रता के लिये किये गये प्रावधान का मूल्यांकन कीजिए।

अथवा

४ 'भारत में केबिनेट प्रणाली' इस विषय के उपर निबंध लिखिए।

५ संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिए : (किन्हीं दो)

(अ) काँग्रेस दल

(ब) चुनाव पंच

(क) उद्देशिका

(ड) राज्यपाल
